

Posuzování podmínek zácvičování podle §178b odst. 4 zákona o pobytu cizinců

Novelou zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a změně některých zákonů (dále jen „ZPC“) byl zaveden s účinností od 24. 6. 2014 zjednodušený režim povolování pobytu pro **cizince ze třetích zemí vysílané zahraničními zaměstnavateli k českým právnickým popř. fyzickým osobám za účelem zvyšování dovedností a kvalifikace, pro účely dalšího zaměstnání těchto cizinců u jejich zahraničních zaměstnavatelů (tzv. zácvičování), a to nejvýše na 6 měsíců**. Úprava je obsažena v ustanovení §178b odst. 4 ZPC¹, které současně výslovně opravňuje vládu ČR ke stanovení podmínek zácvičování, a je provázána s obdobným ustanovením § 98a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů² (dále jen „ZZam“). **Podmínky zácvičování stanovila vláda ČR usnesením č. 1351/14 ze dne 24. listopadu 2014.**

Kdy se zácvičování využívá?

Zácvičování se využívá zejména v následujících situacích:

- je-li v rámci nadnárodních společností zapotřebí, aby se u české společnosti patřící do skupiny zaučili zaměstnanci její zahraniční „příbuzné“ (zejména dceřiné nebo sesterské) společnosti, nebo
- potřebuje-li v rámci dodávek investičních celků český dodavatel zaškolit ve své továrně v České republice zaměstnance svého zahraničního zákazníka pro obsluhu dodávaných strojů a zařízení nebo pro řízení celého provozu.

Upozorňujeme, že podstatným znakem zácvičování je skutečnost, že **zaměstnanec – cizinec - zůstává po celou dobu zácvičování v pracovním poměru u svého zahraničního zaměstnavatele**; mezi českým subjektem a vyslaným zaměstnancem nevzniká žádný nový pracovněprávní vztah. Zaměstnanec tedy pro český subjekt nepracuje, pouze získává praktické znalosti a dovednosti pro následnou práci u svého zahraničního zaměstnavatele. Také mzdu zaměstnanci po celou dobu zácvičování platí jeho zahraniční zaměstnavatel.

Osobní působnost

Zdůrazňujeme, že

- zmíněná právní úprava zácvičování se týká cizinců (zaměstnanců zahraničních zaměstnavatelů) z tzv. třetích zemí, tj. **netýká se občanů zemí EU resp. Evropského hospodářského prostoru popř. jejich rodinných příslušníků, a**

¹ Znění ustanovení: „(4) Za zaměstnání se pro účely tohoto zákona nepovažuje, jde-li o cizince vyslaného svým zahraničním zaměstnavatelem za účelem zvyšování dovedností a kvalifikace na základě smlouvy s českou právníčkou nebo fyzickou osobou k výkonu jeho práce u tohoto zahraničního zaměstnavatele mimo území České republiky. Vláda rozhodne, kdy může být cizinec vyslán do české právníčky nebo fyzické osoby za účelem podle věty první. Celková doba pobytu cizince podle věty první nesmí přesáhnout 6 měsíců⁵⁰⁾“.

⁵⁰⁾ § 98a zákona č. 435/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“

² Znění ustanovení: „Povolení k zaměstnání, zaměstnanecká karta nebo modrá karta se podle tohoto zákona nevyžaduje i v případě, je-li cizinec vyslán na území České republiky svým zahraničním zaměstnavatelem na základě smlouvy s českou právníčkou nebo fyzickou osobou, výlučně za účelem zvyšování dovedností a kvalifikace tohoto cizince potřebných k výkonu jeho práce u tohoto zahraničního zaměstnavatele mimo území České republiky. Informaci o vyslání cizince podle věty první poskytne česká právníčka nebo fyzická osoba příslušné krajské pobočce Úřadu práce⁹⁵⁾“.

⁹⁵⁾ § 178b odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“

- žadatelem o posouzení splnění podmínek zácviku (podrobněji viz níže) může být kterákoliv česká právnická nebo fyzická osoba, u níž bude cizinec zácvik vykonávat, tj. **možnost podat žádost o posouzení není žádným způsobem vázána na případné členství žadatele ve Svazu průmyslu a dopravy ČR.**

Zapojení Svazu průmyslu a dopravy ČR

Na základě výše uvedeného usnesení vlády bude **Svaz průmyslu a dopravy ČR** (dále jen „**SP ČR**“) **odborným garantem posuzování splnění podmínek zácviku. Potvrzení SP ČR o splnění stanovených podmínek zácviku** následně slouží jako jeden z dokladů, které cizinec - zaměstnanec zahraničního zaměstnavatele – přikládá příslušnému zastupitelskému úřadu k žádosti o vydání příslušného víza (za účelem pobytu „ostatní“), jmenovitě jako **doklad prokazující účel pobytu v České republice.**

V té souvislosti SP ČR upozorňuje, že jeho **posouzení** sice představuje jeden z podkladů pro vydání víza cizinci příslušnými orgány státní správy (Ministerstvo vnitra/Ministerstvo zahraničních věcí), v žádném případě však **nezakládá právní nárok na vydání víza.** Postup příslušných správních orgánů a důvody pro případné neudělení víza nejsou vydáním výše uvedeného potvrzení SP ČR dotčeny.

Žádost o posouzení splnění podmínek zácviku:

Žadatelem o posouzení splnění podmínek zácviku resp. dokumentů potvrzujících ze strany SP ČR ve smyslu Usnesení vlády ČR č. 1351/14 ze dne 24. listopadu 2014 (dále jen „**posouzení splnění podmínek zácviku**“) je **český subjekt** (právnická nebo fyzická osoba), u něhož bude cizinec – zaměstnanec zahraničního zaměstnavatele – zácvik vykonávat.

Žádost o posouzení splnění podmínek zácviku obsahuje:

1. **průvodní dopis** obsahující identifikaci a kontaktní údaje žadatele a předmět žádosti (tj. žádost o posouzení splnění podmínek, za kterých může být cizinec vyslán do české právnické nebo fyzické osoby za účelem zvyšování dovedností a kvalifikace), včetně identifikace cizince, o jehož zácvik jde a uvedení zastupitelského úřadu ČR, kde bude žádost o (dlouhodobé) vízum podána;
2. **tzv. vysílací dopis** vysílajícího zahraničního zaměstnavatele, adresovaný cizinci - zaměstnanci, který má být k žadateli vyslán na zácvik, a podepsaný osobou oprávněnou jednat za vysílajícího zahraničního zaměstnavatele. Vysílací dopis obsahuje zejména identifikaci zaměstnavatele a zaměstnance, uvedení, že zaměstnavatel vyšle zaměstnance na zácvik k žadateli, specifikaci doby zácviku (od data – do data), stručné vymezení obsahu zácviku, a pozice (druh činnosti), kterou bude zaměstnanec po skončení zácviku u vysílajícího zahraničního zaměstnavatele zastávat/vykonávat;
3. **Plán zácviku** připojený k vysílacímu dopisu a potvrzený osobou oprávněnou jednat za žadatele. Plán zácviku obsahuje specifikaci konkrétních aktivit, které bude cizinec u žadatele v průběhu zácviku vykonávat nebo kterých se bude účastnit (např. teoretická část školení včetně popisu jejího obsahu, praktická část školení včetně popisu jejího obsahu), a časové rozvržení těchto aktivit v rozlišení na týdny, s uvedením, zda toto časové rozvržení podléhá/nepodléhá změně v návaznosti na konkrétní průběh zácviku zaměstnance;

4. řádně vyplněné **Prohlášení zahraničního zaměstnavatele o vyslání cizince do České republiky** (vzor prohlášení je přílohou usnesení vlády), podepsané osobou popř. osobami oprávněnými jednat za vysílajícího zahraničního zaměstnavatele;
5. řádně vyplněné **Prohlášení žadatele o umožnění výkonu zácviu** (vzor prohlášení je přílohou usnesení vlády), podepsané osobou popř. osobami oprávněnými jednat za žadatele;
6. **není-li žadatel zapsán v obchodním či jiném veřejném rejstříku (zejména fyzická osoba – podnikatel), aktuální výpis z živnostenského nebo jiného obdobného rejstříku** ne starší 6 měsíců. U dalších žádostí může žadatel odkázat na dříve předložený výpis, nedošlo-li ke změně relevantních údajů;
7. **aktuální výpis vysílajícího zahraničního zaměstnavatele z obchodního nebo jiného obdobného rejstříku**, ne starší 6 měsíců, s úředně ověřeným překladem do českého jazyka, není-li výpis vydán v anglickém jazyce; poslední věta předchozího bodu platí obdobně. V případě pochybností může být vyžadováno předložení výpisu s apostilou/superlegalizací popř. vyžadováno předložení dalších dokladů a informací potřebných k ověření existence zahraničního zaměstnavatele;
8. **doklady o oprávnění osob**, které podepsaly předkládané dokumenty za vysílajícího zahraničního zaměstnavatele nebo za žadatele, za tyto subjekty **jednat**; žadatel může odkázat na dříve předložené doklady;

V případě většího počtu žádostí předkládaných současně není nutné zasílat ke každé žádosti samostatný průvodní dopis. Je-li plán zácviu obsahově a časově totožný pro více cizinců a žádosti o posouzení splnění podmínek jejich zácviu žadatel předkládá současně, není nutné předkládat plán zácviu pro každého takového cizince samostatně.

Uvedené dokumenty žadatel předkládá **v českém jazyce** nebo **v anglickém jazyce**. SP ČR si vyhrazuje právo vyžádat si v konkrétním případě předložení kteréhokoliv z těchto dokumentů i v českém jazyce nebo požadovat jeho částečný překlad do českého jazyka, zejména z důvodu specifické odborné terminologie. SP ČR se žadatelem komunikuje výhradně v českém jazyce.

Žádost se **zasílá poštou** do sídla SP ČR (*Svaz průmyslu a dopravy ČR, sekce zaměstnavatelská, Freyova 948/11, 190 00 Praha 9 – Vysočany*) nebo **datovou schránkou** (*identifikátor datové schránky: ywbtbmxb*). Dokumenty žadatel zašle v originále nebo úředně ověřené kopii (v případě zaslání poštou) nebo naskenované ve formátu pdf (v případě zaslání datovou schránkou). Budou-li dokumenty zaslány datovou schránkou, je SP ČR v případě pochybností oprávněn vyžádat si předložení originálů/ověřených kopií dokumentů osobně nebo poštou.

Úhrada

Zpracování posouzení splnění podmínek zácviu jednoho cizince **podléhá úhradě částky 1000 Kč**, s tím, že **členům SP ČR se poskytuje sleva 50 % z uvedené částky (tj. 500 Kč)**. V případě **současného podání žádostí** o posouzení splnění podmínek zácviu **pro více cizinců s obsahově a časově totožným plánem zácviu** činí částka ve vztahu k **posouzení zácviu každého dalšího cizince 100 Kč** (členská sleva se na tuto částku nevztahuje).

K uvedeným částkám se **připočítává DPH** ve výši stanovené obecně závaznými právními předpisy. **Příslušnou částku (včetně DPH) poukáže** žadatel nejlépe současně s podáním žádosti **převodem na účet SP ČR č. 13735081/0100** vedený u Komerční banky a.s., se **zprávou pro příjemce** obsahující slovo „zácvik“, **IČ žadatele a počet cizinců**, kterých se žádost týká.

SP ČR si vyhrazuje oprávnění neprovést posouzení splnění podmínek zácviku dříve, než bude příslušná částka připsána na uvedený účet popř. odmítnout provedení posouzení v případě, že příslušná částka nebude v plné výši uhrazena do 15 dnů od výzvy k jejímu uhrazení zaslané žadateli.

Posouzení žádosti

SP ČR by měl zjednodušeně řečeno posoudit, zda předkládané dokumenty dokládají, že jde skutečně o zácvik, tedy získávání praktických znalostí a dovedností - praktické vzdělávání konkrétního cizince a nikoliv o zneužití tohoto institutu k jinému účelu.

SP ČR v rámci posouzení splnění podmínek zácviku posuzuje zejména, zda jsou **předložené dokumenty úplné** a obsahují **veškeré požadované náležitosti**. V případě nesplnění těchto požadavků SP ČR žadatele vyzve k doplnění žádosti. Dále SP ČR posuzuje **soulad mezi plánem zácviku, účelem vyslání zaměstnance a pozicí/druhem činnosti, kterou bude zaměstnanec vykonávat u zahraničního zaměstnavatele po skončení zácviku**, tedy zejména zda obsah plánu zácviku odpovídá tomu, pro jakou práci/pozici u zahraničního zaměstnavatele se má zaměstnanec zaškolit.

V případě kladného výsledku posouzení SP ČR zašle žadateli **dopis konstatující naplnění vymezených podmínek, s doporučením ve věci udělení víza**. Žadatel pak dopis předá cizinci k doložení náležitosti žádosti o vízum (pro prokázání účelu pobytu). Pro informaci zašle dopis datovou schránkou též Ministerstvu průmyslu a obchodu a Ministerstvu vnitra (jde-li o zácvik v trvání 3-6 měsíců, tedy na základě dlouhodobého víza), nebo Ministerstvu zahraničních věcí (jde-li o zácvik v trvání do 3 měsíců, tedy na základě krátkodobého víza) s uvedením informace, kterého zastupitelského úřadu se žádost týká.

Pokud jsou splněny i ostatní podmínky stanovené právními předpisy pro udělení víza, Ministerstvo vnitra/příslušný zastupitelský úřad následně na základě žádosti udělí cizinci příslušné vízum (za účelem pobytu „ostatní“, nikoli za účelem „zaměstnání“). V případě, že budou k žádosti doloženy všechny zákonem stanovené náležitosti, MV (OAMP) rozhodne o udělení dlouhodobého víza ve lhůtě do 30 dnů ode dne podání žádosti, a to za předpokladu, že nejpozději 20. den ode dne podání žádosti o dlouhodobé vízum, bude žádost k dispozici na OAMP.

Pokud SP ČR při posouzení splnění podmínek zácviku dospěje k závěru, že **v daném případě podmínky zácviku nebyly splněny, písemně informuje v tomto smyslu žadatele**.

Celková doba pobytu cizince za účelem zácviku nesmí přesáhnout 6 měsíců.

Sekce zaměstnavatelská

(prosinec 2014)